

Gémes István:

Krisztushordozó

Idillikus középkori

legenda az alapja. Jacobus de Voragine „Arany legendája” tette népszerűvé az óriások nemzetségéből való Offerust. Ez a világ leghatalmasabb urát kereste, akinek feljárná a szolgálatait. Többször kellett csalódnia, s végül egy folyógázlónál építette fel a kunyhóját, hogy erős vállán ide-oda szállítsa az átkelni akarókat. Hatalmas rúddal támaszkodott a folyómederbe s óriási vállán szinte eltörpültek utasai, akiket könnyedén szállított át a folyón. Arányairól a 15. századból való festmény tanúskodik: hatalmas alakja és botja mellett még a háttérben úszó hajók és a hegyek is eltörpülnek.

Gyermekhangot hallott

kunyhójából egy éjszaka: „Offerus, gyere ki és vigyél át!” Óriásunk készségesen ugrott és vállára tette a kisgyermeket, aki menet közben oly nehéznek bizonyult, hogy Offerus – életében először – a vízbefúlástól kezdett félni. Panaszkodott is, amikor kikászálódott a túlsó parton: „Gyermek, jaj de nagy bajba sodortál, oly nehéz voltál, mintha az egész világ a vállamon lett volna!” S a Gyermek így válaszolt: „Ne csodálkozz, nem csak az egész világ nehezedett rád, hanem az is, aki azt teremtette. Én vagyok Krisztus ... menj, ültess el botodat s holnap már gyümölcsöket

találsz rajta.” Így jött rá Offerus, hogy Krisztushordozó volt, s attól kezdve Christoforus lett a neve.

Persze, hogy legenda

ez, mégis igaz lehet valamenyünk életében. Krisztust hordozni, nem csak a szívünkben, de a vállunkon is, a legmagasztosabb feladatunk. Úgy hordozni őt, hogy annak gyümölcsét mások is élvezhessék. Ne engedjük, hogy a Krisztushordozóban csupán a magunk-ratalálás pszichológiai bizonyítékát lássuk! Hányan látják hasznát annak, ha mi Krisztust csak a szívünkben hordozzuk, de nem a vállunkon?

Quentin Massys, Flandria, 1490

Az ÚTITÁRS

sem kívánt más lenni 51 éven át, mint a világ Királyának, a Názáreti Jézusnak a legalázasabb hordozója – Christoforusa. Öt évtizeden át kínálta fel a szívében hordozott Jézus nevében a „túlsó partra” való átvitel nagy lehetőségét.

Eredménnyel vagy anélkül? Boldog, aki a vállára ült és átért. A feleletet bizzuk a Gyermekre.

*

A teher sokszor nehéz volt. De talán az „átvittek” megértették, hogy nekik is Krisztushordozóvá kell válniuk. Hogy másokat is „átvigyenek”!

Élet Kenyere

„KEEP SMILING” helyett „ÖRÜLJETEK”!

Egy nemzetközi keresztény konferencián hallottam pár éve ezt a mondatot, ami először nagyon tetszett: Keep smiling! Tessék mosolyogni! Úgy éreztem, jó emlékeztetni egymást a mosoly, a derű fontosságára. Ahogy azonban a napok múlásával egyre fáradtabb lettem, egyre inkább idegesített a felszólítás. Ugyan kinek van kedve folyton mosolyogni, vagy ha mégis megteszi, nem lesz-e hazug álarccá a színlelt jókedv?

Aki az evangélikus Útmutató szerint olvassa a Szentírást, december 23-án az örvendezésre kap felszólítást. Advent negyedik hetének igéje ugyanis így hangzik: „Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek. Az Úr közel!” (Fil 4,4-5)

Előfordulhat, hogy megfáradt vagy éppen zaklatott pillanatunkban ér el ez az ige. A diákokat – legálabbis Magyarországon – már a vizsgák foglalkoztatják, és sokan még az ünnepet is szorgalmas tanulással kénytelenek eltölteni. Az édesanyák a főzés, takarítás, ajándékvásárlás lázában égnek, s gyakran hangzik fel ajukról az „azt sem tudom, hol áll a fejem!” felkiáltás. A magányosok, magukra hagyottak pedig a hosszú téli esték nyomasztó csöndjét élik meg sokszor... Ugyan kinek van kedve a rohanás, a fáradtság vagy a fájdalom közepette állandóan mosolyogni? Ugyan ki tud igazi adventet tartani, valóban készülni lelkileg a karácsonyra?

Tényleg, milyen is a mi ünnepünk? Amikor gyülekezeti és családi körben közösen elevenítjük fel a

betlehemi történetet, amikor megünnepeljük Megváltónk születését, s amikor örömmel adunk hálát azért, hogy az Ige testté lett, és Krisztusban megérkezett a megígért Megváltó...

„Örüljétek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljétek. Az Úr közel!”

Ez az ige nem kényszeredett mosolyt ír elő, hanem olyan ujjongásra buzdít, ami belülről fakad, és igazi forrása az Úrban van.

Az Úr közel! Kettős értelemben is igaz ez. Az Úr közel, azaz közeledik. Várjuk az ő eljövetelét, gondolunk az egykori Betlehemre, s adventi koszorunk minden újabb meggyújtott gyertyája közelebb visz bennünket karácsony ünnepéhez. Az Úr közel, azaz jelen pillanatban is itt van megszólítható távolságban – az élet viharai és szárnyaló időszakai során egyaránt megérezhető közelségben. Azért lett Krisztusban emberré az Isten, hogy a szabadítás valóság lehessen számunkra is.

Örömhír ez a javából! Több holmi „tessék mosolyogni!”-nál. Olyan üzenet, amely tartalmaz, megalapozott öröme bízta, s ünnepeinkre és mindennapjainkra egyaránt kihat. Vizsgák, rohanás és terhek közepette mégis öröm. Hát persze! Hogyne örülnék, mikor van Megváltóm, aki által bűnbocsánatot és örök életet nyertek!

Örüljünk hát az Úrban mindenkor!

Hulej Enikő

**KARÁCSONYI
KISSZÓTÁR**

Angyalok

A görög angelosz szó megfelelője. Küldöttet, követet jelent. Héber neve malak és az „lk”=küldeni igéből képzett főnév. A Szentírás nagyon sokszor szól róluk, mint Isten küldötteiről. Főangyaloként tudunk Mihályról (ki olyan, mint Isten?) és Gábriélról (Isten erős), aki Máriának jelentette be Jézus születését.

Augusztus

Kr.e. 30 és Kr.u. 14 között uralkodó római császár. Előszeretettel tiszteltette magát istenként és megváltóként. Kisázsiaiában a születésnapját „evangéliumnak” nevezték. Eredeti neve Caesar Octavius volt. Ő rendelhetette el a júdeai népszámlálást, amikor Sziriát közvetlen fennhatósága alá vette.

Betlehem

Jelentéktelen júdeai falucska (Mik 5,2). Neve a „kenyér házá” jelenti, ami eredetileg Efrata volt. Mivel itt kenték királlyá Dávidot (1Sám 16,13), később a Dávid városa nevet kapta. Ma Jeruzsálemtől délre fekvő palesztin kisváros, Jézus születése barlangja fölé emelt templommal és Rákhel sírjával (1Móz 35,16-19).

Galilea

Názáret városa Galileában feküdt. Nevét a héber galil szóból származtatják, ami kerületet vagy körzetet jelent. A Genezáret tava és a Földközi tenger között fekvő körzetet Alsó- és Felsőgalileára szokás osztani. Déli része a termékeny Jezreel síkság, legnagyobb részén viszont a nyugat-jordániai hegység terül el. Az evangéliumokból jól ismert, többi város – Bétsaida, Korazin, Kapernaum, Magdala, Kána – is Galileában fekszik.

**A VILÁG JÖVŐJE –
GLOBÁLIS FELELŐSSÉGÜNK**

Meghívó az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferenciára 2008. március 15 - 21. Holzhausen, Németország

2007 kulcsszava a klímaváltozás lehetne. A föld felmelegedése nagy kihívást jelent az emberiség számára. Csak a globális összefogás vezethet eredményre. Az összefogásnak nem csak a környezetvédelemre, hanem a világgazdaságra és a globális igazságosságra is ki kell terjednie. Ezekkel az aktuális témákkal foglalkozunk konferenciánkon. Megvizsgáljuk: Mi a keresztény felelősségünk a világgért?

A programban szerepel ezen kívül egy nyitó- és egy záróistentisztelet, csoportmegbeszélés, kirándulás, kulturális és szórakoztató esti alkalom, de jut idő kötetlen együttlétre, sportra, játéokra is. Gyermekefoglalkozásról gondoskodunk. Tájékoztatás, jelentkezés: Jaskó Irén - 16 Melrose Place, GB - Watford WD17 4LN Anglia, Tel.: +44 1923 240 796, e-mail: emeik@yahoo.co.uk

<http://church.lutheran.hu/emeik>

Jövő zenéje? – Világunk mai képe?

30. Jelenések könyve

RENDKÍVÜLI KÖNYVET

tart kezében, aki felüti a Biblia legutolsó iratát, János Mennyei Jelenések könyvét. Nemcsak azért, mert nyelvben, stílusában, de tartalmában is teljesen elüt a többi újtestamentumi irattól, hanem azért is, mert az egyetlen újtestamentumi könyv, amelyre ráillik a *profétai* jelző. Benne a jövőben lejátszódó eseményekről, főleg katasztrófákról és súlyos történésekről van szó. Hasonlít azért nagyban az Ótestamentum zordon prófétáinak jövődőléséhez, akik köztudomásúlag nem takarékoskodtak erőteljes képek használatával, ha az „Úr napját”, mint a „harag napját” írták le könyveikben.

MIVEL AZONBAN

mai világunk katasztrófáiból is éppen elegünk van, letesszük hát méltatlankodva a Jelenések könyvét. Am ezt nem érdemli meg! Türelemmel kellene végigolvasnunk. Mert akkor rájövünk, hogy ez a könyv nem katasztrófákra „specializálta” magát – bármennyire is ez első benyomásra a véleményünk! – hanem a vigasztalásra, biztatásra és bátorításra. Az 5. fejezet mennyei istentiszteletének van egy jelenete, amelyben a látnok sir, mert nincs, aki méltó lenne a lepecsételt könyv felnyitására. De vigasztalást kap ezekkel a szavakkal: „Ne sírj, mert győzött a Júda nemzetségéből való oroslán, Dávid gyökere...” (5,5). Nem azt hirdeti te-hát a könyv, hogy a jövő történéseitől félve és mintegy megbabonáztottan kell rettegnie a Krisztus híveinek. Reményt meríthetnek abból, hogy az ő Uruk már „oroszlánként” győzött, s minden még oly súlyos eseménynek ezzel a biztos tudattal nézhetnek elébe.

EZ A GYŐZTES ÚR

jelenik majd meg „fehér lován” az idők végén, mint a „hű és igaz” (19, 11), mint a „királyok királya” és az

Kisszótár:

Ciréniusz

Teljes nevén Sulpicius Quirinus. Kétizben is volt Szíria helytartója: Kr.u. 5-6-ban és 6-10-ben. Ő hajtotta végre a tartomány Róma fennhatósága alá való helyezését.

*

A Biblia

„urak Ura” (19,16). Nem veszedelembe és reménytelen semmibe torkollik hát az Isten teremtett világának sorsa és az emberiség útja, hanem a Vele való bizonyos találkozás fémjelzi azt. Ad-dig azonban még hosszú és tövises az út. Krisztus végső győzelmét gonosz hatalmak akarják megakadályozni, amit a kozmoszban található összes szövetségeseik teljes mozgósításával kívánnak elérni. A „tengerből” és a „földből” feljövő fenevadak, Babilon, a bűnös város, mind-mind ezeket az antikrisztusi hatalmakat és erőket jelenítik meg. Isten persze nem nézi tétlenül ezeknek az erőknek a tombolását. Ismételten inti, figyelmezteti, sőt óvja és erősíti is az emberiséget. De az értetlenek inkább rohannak a vesztükbe, semmint megtérnének téves útjukról.

ÁTTEKINTHETETLENNEK,

sőt zavarosnak találják sokan ezt a könyvet. Pedig ennek éppen az ellenkezője igaz. Alig van még olyan bibliai könyvünk, amely ilyen, szinte architektonikus pontossággal lenne felépítve. A bevezető fejezettől és az utolsó tizenöt verstől eltekintve, pontosan hét részre lehet felosztani. Ezek szólnak a gyülekezetéről, a mennyei istentiszteletéről, a 7 pecsét feltöréséről, a 7 trombitaszóról, a „napba öltözött asszony” menekítéséről, Mihály arkangyal harcáról és a fenevadakról, a 7 csésze kitöltéséről, Babilon bukásáról és végül a diadalmasan visszatérő Krisztusról. – De nagyon következetesen használja a szerző a számokat is – elsősorban a hetest és a tizenkettest és azok többeseit –, a színeket, a drágaköveket, az állatok képét és egyéb szimbólumokat, s főleg az Ótestamentumot. Igen járatosnak kell lennie az Ótestamentumban annak, aki a csaknem félezer ótestamentumi idézetet, ill. utalást meg akarja érteni. Legismertebb Krisztusnak a 2-3. fejezetben található 7 levele, amelyet a mai Törökországban fekvő, ókori városok keresztény gyülekezetei vezetőihez intézett. Ezek is gondos műveléssel megszerkesztett szakaszok, amelyekből az egyes gyülekezetek helyzetére következtethetünk. Másrészt olyan meg-

ítelő és felemelő, vigasztaló üzenetet tartalmaznak, amely az évszázadok folyamán semmit nem veszített érvényéből.

VALÓSÍNŰLEG

istentiszteleti használatra készült a Jelenések könyve (1,3). Az „Úr napján” (1,10) kapta János a látomásokat, de a feltámadás ünnepének számító vasárnapon összejövő gyülekezetnek is ennek üzenetén kellett tájékozódnia. Még az egyes „csapás”-sorok is a korabeli zsidó istentisztelet elemeire épülnek föl, bár az áldozat bemutatása hiányzik belőle. Igen, mert a *Bárány már bemu-tatta* végérvényes áldozatát, amikor életét adta övéért, a keresztény gyülekezetért.

SZÁMTALAN SOK

a könyvhöz írt magyarázatok és értelmezések száma, a korai időktől kezdve. Az ezer éves birodalomról, Babilonról, az Antikrisztusról, Armageddonról, a mennyei Jeruzsálemről, az apokaliptikus lovasokról festett kép és a 66-os szám nemcsak felcsigázta a mindenkori olvasók érdeklődését, de a képek közvetlen alkalmazására is készítette őket. Így azonosították őket Rómával, Néróval, sőt időről-időre még a római pápával, illetve az elvilágiasodott középkori egyházzal is. Másokat a számok bűvöltek el és megindult az „utolsó idők” végének kiszámítgatása. Ebben már a középkor is jeleskedett, de főleg az újkori „szekták” és rajongó irányzatok sajátították ki a maguk számára, nem csupán a képeket, de az egész könyvet is. Ez Isten ítéletének is tekinthető az elvilágiasodott egyházon, amely elfeledkezett a „végső dolgokról” és elhanyagolta Ura visszajöttének hirdetését.

KI REJTŐZHET

a Pátmosz szigetére száműzött János neve mögött? Ez a bizonytalanság is egyik oka volt annak, hogy a reformátorok igen tartózkodók voltak a Jelenések könyvével szemben. Luther előbb „sem apostolinak, sem prófétainak” nem tartotta és csak később igyekezett az egyház történetének bizonyos szakaszaival összefüggésbe hozni egyes jeleket. Kálvin János pedig arra sem tartotta érdemesnek, hogy magyarázatot írjon hozzá. A keleti kereszténység is

(folyt.4.old.on)

Szárnyad árnyékában

Aldásos epizódok III-IV.

Esteledett. Elszorult szívvel álltam a kisváros kórházának belgyógyászati osztályán egy félreeső szoba ajtaja előtt. Ide irányítottak a nővérek. Kórházi lelkészi szolgálatom hosszú évei alatt megismertem ennek az intézménynek az életrendjét, tudtam, hogy ebben a szobában azok fekszenek, akik hazafelé készülődnek. Hírt kaptam a diakóniai otthon vezetőnőjétől, hogy kedves bátyámat hirtelen rosszullete miatt ebbe a kórházba szállították. Kedves párját, akit naponta hűségesen látogatott, néhány hónappal ezelőtt eltemették. A látása is egyre gyengült. Kicsi szobájából, ahol önállóan már nem boldogult, áthelyezték az otthon olyan osztályára, ahol intenzívebb gondozásban részesülhetett. Átmenetileg egy kétágyas szobába került, mert csak ott volt hely. Fia segítette átköltözni. Korábbi berendezési tárgyaiból és személyes dolgaiból csak legkedvesebb könyveit őrizgette. Éjjeli szekrényén Bibliája és néhány fénykép állt. Sokat volt úton a házban, mondták a nővérek, ezért gyakran nem találtam szobájában. Szeretetszolgálatot végzett a még gyengébbek között.

Itt álltam kórházi ajtaja előtt és magamban azt kérdeztem, vajon hogyan látom őt viszont, megismerem még? Nálam volt magyar Bibliám és

ágendás könyvecském útravaló áldásokkal. Amint az ajtón beléptem és kedves bátyámat szeretettel szólongattam, mint elvonuló árnyék, hófehér arccal feküdt fehér lepedők és az intenzív orvosi műszerek hálózata között. Hangomra sem mozdult. Kezére tettem kezemet, nem rezdült. Elkezdtem beszélgetni a látszólag alvó árnyék bátyámmal, természetesen magyarul. Elmondtam, hogy merre jártam, hogy vagyunk, hogy milyen kint az időjárás. Csendes gondolkodás és imádság váltotta fel az együtt töltött időt. Úgy éreztem, tudja, hogy ott vagyok. Készülődőben voltam, az ablakon át már látszottak a sötétedő égen a parányi csillagok. Halkan elkezdtem énekelni a családjamban kedvelt esti éneket: „Itt az este, ránk borul árnya/ Védjen, óv-jon hű kezed,/ Adjál annak, akit sze-rets/ Almában is eleget...”. Kedves bátyám alig észrevehetően megmozdult, kezével intett és magyarul mondta: „Jó éjszakát!”.

Néhány nap elteltével hallottam, hogy hazavitték az otthonba, új szobatársa örömmel fogadta. Még ágyban fekvő, de friss erővel beszélget mindekenkel.

IV.

Ezt a látogatást bejelentettem, hiszen nem egyedül mentem. Drága párom elkísért, látni kívánta kedves öreg barátomat, akit a tóparti sétányon ismert meg és aki oly energikusan mesélt díszdoktorrá avatásáról. A szobát a nyári délután meleg szellője töltötte meg és kellemes atmoszférát nyújtott a beszélgetéshez. Örömeiben feljebb csú-

szott párnáján, félig ülve fogadott minket, már messziről szinte győztesen nyújtotta felénk kezét. Mi nem győztünk csodálkozni, hiszen nem is olyan régen a halál mezsgyéjén járt. A délutáni nap is kacagva sütött be, idős arca viszatükrözte annak melengető sugarait az örömtől.

Mindnyájan felszabadultan beszélgettünk. Sokféle témát érintettünk. Egyszer csak megállt és elmosolyodott, azt kérte, mondjuk el vele a „Mi-atyánk“-ot. Áhítatos csendben mormolta szobatársa is németül velünk. Amikor már elköszönőben voltunk, szinte felvillanyozva utánunk kiáltotta: „Néz-zetek csak, milyen tornagyakorlatokkal erősítem a májamat! Mély lélegzetet veszek, karjaimat kitárva sóhajtok: „Isten segíts!”, csendben elidőzök kicsit, majd kilélegzek, kezeimet összekulcsolom és azt mondom „hála Istennek”. Javaslom nektek – folytatta – ti is tegyétek ezt rendszeresen“. Meghatódva, átölelve köszönetet mondtunk, majd elköszöntünk tőle.

Néhány nap múlva hallottam, hogy fia elköltöztette egy közelében lévő otthonba, ahol ő és családja naponta látogathatta. Sok-sok imádsága meghallgatásra talált. Még egy levelet diktált onnan nekünk néhány hónap múlva, egyszer telefonon beszélgettünk még. Nemsokára csendben hazament szerető, imameghallgató Istenéhez.

(Az „Aldásos epizódok” sorozatában Dr. h.c. Sterlemann Károly egyháztörténet kutatóról emlékeztem meg.)

Cseriné Nagy Katalin

(folyt.3.old.ról)

csak nagyon későn fogadta el isteni ki-nyilatkoztatás hordozójának a Jelenések könyvét.

De János látomásai, ettől függetlenül, mégis mélyen belénk ivódtak. Akárhogyan értelmezzük is egyes részleteit, megköszönjük Istennek, hogy Krisztus visszajövetelére készít föl bennünket, anélkül, hogy közelebbi spekulációkat vagy vágyálmokat szólnánk köré. Egészen Jézus igehirdetésének megfelelően, aki a késlekedő völegényről, s annak éjszaka tolvajként való megjelenéséről prédikált, de nem engedte, hogy annak idejét számítgassuk. Ezzel szemben éberségre és vigyázásra intett. Elvárja tőlünk, földi népétől, hogy várjuk őt az ősi fohással: „*maran atha, bizony jőjj el, Uram Jézus.*“

G.I.

KARÁCSONYI KISSZÓTÁR

Immánuel

Azt jelenti: velünk az Isten! A jeruzsálemi templomban imádkozók arra a zsoltárversre feleltek vele: „Isten a mi oltalmunk és erősségünk!“ (Zsolt 46, 8.12) – Jézus nevének ezt rendelte az angyali üdvözlés: Nevezd nevét Immánuelnek! (Mt 1,23)

József

Eredeti héber formája ennek a gyakori névnek *Joseph*. Azt jelenti, hogy Isten adjon (t.i. még több gyermeket, 1Móz 30,24). Az ácsmester József Máriának, Jézus anyjának a férje. Názáretben lakott és Dávid nemzetségéből származott (Lk 24). Feleségével ment Betlehembe, hogy ott összeírják (nyilván ott lehetett ingatlanja). Azt vélik sokan, hogy Jézus működése idején már nem volt életben.

Magnificat

Mária Istent dicsőítő énekének első szava a latin fordításban: *Magnificat anima mea Dominum* (Lk 2,46-55). Zeneművekben, főleg misékben vagy kantátákban gyakran használják latin formájában az istendicsőítés megjelenésére.

Mária

Közismert, gyakori név a zsidóknál *Mirjam*, ami keserűséget, lázadást, szomorúságot jelent. Görög formája a Maria. Jézus anyja. Mivel rokona volt Erzsébetnek, Keresztelő János anyjának, azt gondoljuk, hogy levita családból származhatott. Biztosan tudjuk, hogy a galileai Názáretből származott (Lk 1,26). Jézuson kívül még több gyermeke is volt (Mk 6,3k.). Jézust a megfeszítéséig elkísérte, sőt mennybe-mentele után a tanítványi gyülekezet-hez is hozzátartozott (ApCsel 1,14).

Új útitársak

A Magyar Evangélikus Konferencia (MAEK) 2006 őszi megalakulása alkalmával a világ különböző pontjain élő lutheránus közösségek beszámoltak mindennapjaikról, hitközségük helyzetéről. A bemutatkozás során világossá vált, hogy menyire nem, vagy csupán felületesen ismerjük is egymást. A XX. század során világszerte szétszóródott magyarság igen különböző háttérrel, eltérő körülmények között igyekszik megtartani hitét, anyanyelvét. Természetesen egész más körülmények között élnek a magyar nyelvű protestáns közösségek a történelmi Magyarország területén, másként a protestáns többségű nyugat- és észak-európai országokban, és megint másként olyan közegekben, ahol mind nemzeti, mind vallási hovatartozásuk szempontjából kisebbségben vannak. Ugyanakkor ne feledkezzünk meg arról sem, hogy mi, a mai Magyarországon élő protestánsok, evangélikusok is milyen sokfélék vagyunk nemzetiségi gyökereink, lelkiségünk, társadalmi helyzetünk szempontjából.

Míg a rendszerváltozás után azt gondoltuk, hogy a magyar emigráció előregedésével, a fiatalabb nemzedékek asszimilációjával, az „utánpótlás” elmaradásával a nyugati magyarság közösségei elfognak, napjainkban azt tapasztaljuk, hogy a határon túli, elsősorban erdélyi magyarság fiatal képviselői az anyaor-

szágon „átlépve”, Nyugat-Európában, vagy a tengeren túlön keresik a boldogulást. Némi csalódással kell látnunk, hogy az Európai Unió bővülésével nem feltétlenül vált könnyebbé a szlovákiai és a romániai magyarság helyzete, kisebbségi jogainak érvényesítése olykor nehezebb, mint korábban.

Ilyen körülmények között nem lehet más célunk, mint hogy igyekezzünk minél inkább erősíteni a világszerte élő magyar protestánsok összetartozásának érzését, világossá tegyük, hogy érdeklődünk egymás mindennapjai iránt, és erőnkhez mérten igyekezzünk segíteni is mindenkit hitének, magyarságának megtartásában. Bárcsak arról számolhatnánk be, hogy mi, magyarországi evangélikusok tizennyolc évvel a rendszerváltozás után olyan helyzetben vagyunk, hogy minden további nélkül tudunk akár bőkezű anyagi segítséget is nyújtani a kisebbségben élő magyarság protestáns közösségeinek. Sajnos azonban ezt nem tehetem, de mindent megteszek annak érdekében, hogy egyházunk a jelenleginél jobb anyagi állapotban legyen. Ez persze ugyanúgy közös felelősségünk is, mint hitéleti megújulásunk.

Ha erősíteni akarjuk protestáns közösségünket, akkor mindenképp előtérbe kell emelnünk egymást, többet kell tudnunk egymás dolgairól. A ritka személyes találko-

zások mellett ennek legfontosabb eszköze a sajtó, manapság egyre inkább elektronikus formában, de persze még nyomtatásban is. Gémes István lelkész úr az elmúlt évtizedekben fáradhatatlan elhivatottsággal biztosította az információáramlást, írta a cikkeket, gondozta mások írásait, lelki útravalót adva ezzel minden „útitársának”, akik valaha elindultak szép hazájukból. Most, hogy visszavonul a lapszerkesztéstől, illesse őt sok köszönet, munkájáért legyen Istennek hála.

A MAEK örömmel vállalta fel az Útitárs folyamának továbbvitelét, némiképp megváltozott formában és tartalommal. A Stuttgartból Budapestre helyezett szerkesztőségben nem csak a nyugati magyar protestáns közösség életével kapcsolatos beszámolókat igyekezzünk összefogni, hanem bevonjuk a körbe a MAEK más tagszervezeteit is és minden egyes Útitárs megjelenik majd az Evangélikus Élet mellékleteként, így bevonva az információáramlásba a magyarországi lutheránusokat is. Abban a reményben tesszük ezt, hogy méltó folytatói lehetünk Gémes István munkájának és persze abban is bízunk, hogy tágabb körben útitársá válva jobban erősíthetjük egymást hitünk, magyarságunk megtartásában.

Pröhle Gergely
országos felügyelő
a MAEK elnöke

Lejárt a kaláka ideje?

Ezt kérdeztük idei, 34. stuttgarteri őszi konferenciánkon Ludwigsburgban. S a feleletünk egyértelmű „nem” volt. Pénzre és csak haszonra globalizálódó világunkban egyre több embernek lesz szüksége bizalomra, s az abból fakadó, önzetlen segítségre. Ezt sugallták az előadások, erről szóltak az élménybeszámolók, a gyülekezeti lelkész sokrétű munkája. Ezt erősítette meg az egyhónapos, 39 éves és 48 éves házasságokkal folytatott beszélgetés. Hatvanhatan örültünk az együttlétnek, amelynek Szedlák Tibor zürichi lekipásztor, Dr. Seres Zsuzsa budapesti szociológus és Gémes Pál schafhauseni lelkész voltak az előadói.

*

ÍGY ÉLÜNK . . .

80 éve Párizsban

Meghívót kaptunk a Franciaországi Magyar Ref. Egyház jubileumára. November 4-én adtak hálát nyolc évtized munkájáért, munkatársaiért, de főképpen Isten mindig is megtapasztalt kegyelmes gondoskodásáért.

60 éve Stuttgartban

1947-ben volt a sváb fővárosban az első magyar nyelvű protestáns istentisztelet. Az azóta nagyra nőtt Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet ünne-

pi istentisztelettel és műsorral emlékezett az isteni vezetésre és áldásra. Az istentiszteleten ünnepeltük gyülekezetünk hivatalos betagozódását a helyi, württembergi egyházba. Frank O. July tartományi püspök hirdette Isten ígését, Dr. Fabiny Tamás püspök (Budapest) pedig előadást tartott a jólsikerült ünnepi műsor keretében.

**Minden kedves
olvasónknak boldog
ünnepeket és áldott,
békés új évet
kívánunk!**

BÚCSÚZUNK

Az olvasó az *ÚTITÁRS* utolsó („nyugati”) számát tartja kezében. Nem restség vagy unalom, semmi esetre sem közöny, hanem bénító személyi, anyagi és adminisztrációs nehézségek okozták, hogy ötvenegy év után utoljára járulunk olvasóközönségünk elé ezzel a viszonylag szerény kiállítású és, talán kérkedés nélkül mondhatjuk, tartalmában mindig nívós, informatív, hiteles híreket közlő, evangéliumi lelkületű, keresztény szemléletet képviselő kiadvánnyal.

Az 1957 áprilisában megjelent első számban Gémes István, mint felelős szerkesztő és kiadó, így összegezte a lap vállalt feladatát: *Ebben az egyházunk történetében páratlanul álló hatalmas szórványmunkában szeretne lapunk eszköz lenni. Szeretne útítárs lenni a messi bolyongásban, összekötő kapocs egymástól elszakadt honfitársak és hitestvérek között, kalauz az új hazává lett országokban élő és dolgozó evangélikus egyházak megismeréséhez, útmutató az Igével és szentségekkel való rendszeres éléshez... Sok tekintetben talán kezdetleges lesz lapunk, - különösen az első időben, míg egy bizonyos „arca” ki nem alakul. Az írói gárdát úgy kell összetoboroznunk a világ minden tájáról... Bízunk benne, hogy jóindulattal és közös igyekezettel az Európában szerte szét szóródott evangélikusság közös egyházi lapjává válik az ÚTITÁRS.*

Azzá vált. Olyannyira azzá, hogy a lap támogatója lett az európai evangélikus, tágabban protestáns egyházközségek alapításának, kapocs és tájékoztatósi forrás a hatalmas nyugat-európai szétszórtságban, sokak szórványhelyzetében egyedüli lelkigondozói támasz. Hála és köszönet tölti el szívünket azért, hogy teremtő Urunk a már külföldön lévő és az 1956-57-ben külföldre került lelkészeket és teológusokat felhasználta országa közöttünk való építésének eszközeként. Isten nagy csodája és gyönyöre, hogy külföldre került szolgatársak – évtizedeken keresztül, mintegy “másodállásban” és ellenszolgáltatás nélkül – olyan jól tudtak együtt dolgozni. Ez azért történhetett, mert az őket hordozó evangélium átölelő ereje, lelkészi fogadalmuk kényszerítő tartalma mellett egymásnak barátai, útítársai is lettek. Tapasztalatból tudom, hogy a dolgok ott mennek simán, ahol egy bizonyos ügyben elkötelezettek egymásnak barátai is. Ahol azt mondhatja az egyik a másiknak: nem, vagy másként, és ez nem megy a barátság rovására. A

mi nyugat-európai magyar evangélikus közösségünket ilyen barátság fűzte és fűzi össze.

*

A figyelmes olvasó bizonyára észrevette, hogy az *ÚTITÁRS* ezévi számai amolyan összegező jellegűek. Mintegy előkészítői a mostani szám tárgyilagos bejelentésének: *Búcsúzunk*. Gémes István szerkesztő *Kapuzárás előtt – pánik nélkül* címen írt rövid előkészítő cikket (2. szám) mondván, hogy lapunk ez év végével befejezi majd 51 éves áldott szolgálatát. Igaz, nyitva hagyta a folytatás „csodák” kategóriába tartozó lehetőségét. Egy másik számban (4.) *Mire képes a testvériség „KEMELM”- krónika* visszautal a kezdet idejére, az *ÚTITÁRS* indulására, az Ifjusági Konferenciák szervezésére, a könyvkiadási és rádió-programok szolgálatára, valamint az Ausztriában tartott ezévi jubileumi gyűlésre. Végül (5.szám) egy összegező rövid analízist olvashatunk *A Megváltó és a helyi viszonyok* címen a lap félszázéves programjához.

Pecznik Pál:

MAGYAR ZARÁNDOKOK

Magyar zarándokok,
szerte a föld színén;
nevetek ott ragyog,
Jézus áldott szívén.

Bár szétszórta éltek,
árván, idegenben;
míg éltek: imátok,
magyar nyelven zengjen!

Ne feledjétek el,
van ősi hazátok,
imádkozó népe,
mindig gondolatok.

Most szétszórta éltek,
ámde nemsokára;
együtt száll ajkunkról,
Istenhez a hála.

Magyar testvéreink,
Isten szétszórta népe;
Atyánk vár: mind együtt,
siessünk elébe!

*

Pál apostol a korinthusiakhoz írt levelében egy helyütt az áldozatos élet képét vázolja elénk: *Istennek hála, Ő segít minket győzelemre Urunk Jézus Krisztus által. Legyetek tehát álhatalosak és rendíthetetlenek, szeretett Testvéreim. Fáradojatok álhatalosan minél többet az Úr ügyéért szüntelen, hiszen tudjátok, hogy fáradozástok az Úrban nem hiábavaló. (1Kor.15,57-58)*

Ebben az igében tulajdonképpen arról van szó, hogy az életben van egy rend, amelyet érdemes követni. Ez a rend pedig az *áldozat*. Ha te nem hozol áldozatot, egy tapodtat sem jutsz előre. Mindig oda kell adni valamit, hogy a jobbat, a szebbet elnyerjük. A szülőnek minden nap oda kell adnia valamit gyermekeinek, merőben azért, mert szeret és a szeretet vonzásában áldozatra képes. Nem kényszerből, önkéntesen. Néha kényelmét, néha maradék kis erejét, vagy türelmét, amije van. A családban csak így lehet növekedni, előbbre jutni. Mindaz, amit eddig kaptál, áldozatokból tevődött össze. A szülőknak, a nagyszülőknak, a körülötted lévő barátoknak, a gyülekezetek vezetőségének, az *ÚTITÁRS* szerkesztőinek és a cikkek íróinak rengeteg áldozat és hűség kellett ahhoz, hogy szolgálatukat betöltsék.

*

Most pedig köszönetet szeretnék mondani az *ÚTITÁRS* hűséges olvasóinak, kitartó terjesztőinek, gyülekezeteknek, azoknak, akik a közös teherviselésből anyagi is kivették a részüket. Tisztelettel és hálával gondolok a cikkírókra, akik mindennapi munkájukból szakítottak időt, hogy papírra vessék gondolataikat. Köszönet az Evangélikus Világszövetségnek évtizedeken át tartó erkölcsi és anyagi támogatásáért. Isten áldása legyen mindannyiukon.

Végül, de nem utolsó sorban az *ÚTITÁRS* szerkesztőinek értékes, nagy áldozatot kihívó szolgálatáért mondok köszönetet. Mondom ezt *Terray Lászlónak*, aki az első számok főszerkesztője, majd tíz éven át szerkesztője volt a lapnak. Hálas köszönet *Glatz Józsefnek*, aki egy intervallum időben átmenetileg vállalta a kiadványunk szerkesztését. Végül hálánk és köszönetünk *Gémes István* felé fordul, aki több mint harminc éven át szerkesztette a lapot és adta meg végleges és sikeres „arculatát”. Életükre gondviselő Istenünk áldását kérjük és megköszönjük közöttünk (folyt.7.old.on)

Vannak segítők!

Lapunk idei, 4. számában szerkesztői SOS-t közöltünk. 3340 €-t kértünk, hogy a lap külföldi szerkesztése befejezéséig minden kiadást fedezni tudjunk. Isten iránti hálával közöljük azok nevét, akik megmutatták, hogy igazi testvérek, barátok, mert segítettek a bajban. A kért összeg kétharmada már összegyűlt. Bizakodva várjuk a továbbiakat. Köszönet érte!

Bonnai Balázs, Czimer Edit, Dreher-Szlezák Ilma, Érsek András és Mária, Gémes Pál és Nóra, Glatz József, Heilbronn gyülekezet, Horvát Erzsébet, Irányi Béla (Svájc), Karsa Botond, Karsa Hunor, Koltai Rezső (Svédország), Kondacs János, Kovács József, Kováts Ildikó, Ludván Éva (Svájc), Ludván Margit (Ausztria), Óváry Éva, Pátkai Róbert (Anglia), Péter Béla és Rózsi, Pósfay György (Svájc), Rundersdorf Gyököcssy Kinga, Rusznyák Dezső (Szlovákia), Takács Dezső (Svédország), Terray László (Norvégia), Török Attila, Udvari János és Katalin (Ausztria), Varga Károly (Ausztrália).

(folyt.6.old.ról)
és éretünk tett munkálkodásukat.

Áldozat nélkül nincs értékes élet. Ezt a szót, hogy áldozat, lépten-nyomon halljuk a mai világban, de nem úgy, ahogy Jézus beszél róla. A rádióban, televízióban hányszor halljuk, hogy hányan estek áldozatul egy földrengésnek, árvíznek. Vagy naponta hány ember esik áldozatul éhínségnek. Azután a közúti balesetektől elkezdve az erőszakos, bűnös cselekedetekig mindig visszatér a világi szóhasználatban is: áldozatul esett. Jézus nem arról beszél, hogy hányan estek áldozatul, mert mi irgalmatlanok vagyunk, a magunk hasznát, érdekét nézzük, és nem figyelünk fel felebarátunk nyomorára, elesettségére. Az idézett ígerész olyanokhoz szól, akik felfedezték Jézusban az útítársat. Áldozatot hozókká, a jó cselekvésében elkötelezett emberekké váltak.

A búcsú sohasem könnyű. Sem szeretett személytől, sem szívünkhöz közelálló intézménytől, jókedvvel végzett munkától. Talán nem áztatjuk magunkat, ha úgy érezzük, hogy ötvenegy év munkája nem volt hiábavaló. De hiszen erre ígértünk van: *Fáradjatok álhatalosan minél többet az Úrban, hiszen tudjátok, hogy fáradoztok az Úrban nem hiábavaló.*

Pátkai Róbert

Elbocsátó szép üzenet

E földön minden útítársunk elhagy egyszer, és búcsút kell mondanunk legkedvesebb, legszeretettebb és leghűségesebb társainknak is, hiszen halálakor mindenki magára marad, emberileg szemlélve sorsunkat. Így tudjuk elfogadni s értelmünkkel is tudomásul venni, hogy a hitéletünkben ötvenegy éve töretlen hűséggel jelenlévő magyar evangéliumi lap megszűnik s elhagyja olvasóit. Szívünkben azonban ott él a hit, hogy Jézus Urunk, akinek üzenetét fél évszázadon át hitelesen tolmácsolta az újság, soha el nem hagyja az övét!

Az ÚR Isten e nyomtatott és internetes szócsovétt bőséges áldások forrásává tette a világon bárhol élő magyar protestáns keresztények számára. Most, amikor megköszönjük első renden neki ezt a médiatámogatást s hálát adunk a szerkesztőség és különösképpen a Gémes házaspár áldozatos szolgálatáért, ez az elbocsátó szép üzenet a Jézus útján járók nevében szól.

Mindéddig a lapból olvashattuk hű Utítársunk aktuális üzenetét s a friss információkat; zárszóként most az olvasók, szerzők (köztük egy, tizenhárom kéthavi útravalót küldhető laikus christianus) válasza jusson kifejezésre e szép finn ének szavaival: „Fel, mert az irgalom percei múlnak!” E kéthavi lap ilyen formában befejezte szolgálatát; figyelmeztessen ez minket, hogy előbb-utóbb a mi földi utunk is véget ér. De addig ne szűnjön meg szívünkben és szánkban, az Urunkat és Istenünket dicsőítő hálaének: „Vessük el mind, ami még köt és gátol, / Mint akit távoli otthona hív. / Fel haza! Zord úton hű útítársról, / Jézusról zengjen az ének, a szív. / Annyi itt a vész, / De ha fölfele néz, / Várja a vándort a mennyei rész.”

Garai András

Kisszótár:

Karácsony

A szláv nyelvek kracsún szavából került be a magyar nyelvbe. Erdetileg „átlépő”, azaz egyik időszakból a másikba való átmenetelt jelentő szó. Nem használatos, de a latin *incarnatio* szónak jobban megfelelő szó lenne a „testöltés ünnepe”.

KONFERENCIÁN VOLTUNK BRÜSSZELBEN

Ez évben az Európai Unió adminisztratív fővárosában tartotta konferenciáját a **Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége**, 2007 szeptember 7-9 között. Erre a találkozóra is szép számmal jöttek el a magyar gyülekezetek megbízottjai Európa különböző országaiból.

Az idei konferencia előadója Dr. Márkus Mihály dunántúli református püspök volt, aki előadásában ismertette a Kárpát-medencei református egyházak Generális Konventje létrejöttét és munkáját. A megbeszélésen szó esett többek között arról is, hogy hogyan lehetne eredményesebbé tenni a kapcsolatot a Kárpát-medence magyar protestáns egyházai és a nyugat-európai magyar protestáns diaszpóra között? A javaslatokat, indítványokat köszönettel fogadtuk, reméljük a „hazai egyházak” továbbra is figyelmet fordítanak felénk.

A közgyűlés új tagként felvette soraiba a Mainzi Magyar Református Gyülekezetet.

A beszámoló után következett az új Választmány megválasztása, melynek eredményeként a Szövetség új elnöke a következő 3 évre Gémes Pál evangélikus lelképásztor lett, társelnök Varga Pál református lelképásztor és titkár: Jaskó Irén vegyész, Angliából. A további tisztségeket is megbeszélték a Választmány tagjai, majd a közgyűlés megerősítette ezt.

A gyűlés a gyülekezetek beszámolóit meghallgatásával és áhítattal zárult.

Varga Pál

Goslar, NSzK. Az ország nyolc lutheránus egyházát összefogó VELKD (Vereinigte Ev.Luth.Kirche Deutschlands) zsinatán egy római katolikus püspöktől kapott dicséretet az október 31-i reformáció ünnep ökuménikus megrendezéséért. *Schwerdtfeger* püspök szerint a római katolikusok máig is tisztelik a lutheránusok bibliahűségét, szívesen énekelik Luther és Paul Gerhardt énekeit és nagy megbecsüléssel adóznak a környezet megővéséért tett erőfeszítéseiknek.

*

Hamburg, NSzK. „Északi Egyház” név alatt szeretne egyesülni az Észak-Elbai lutheránus, a Mecklenburgi és a Pomerániai Ev. Egyház. Így Hamburg és Greifswald között csaknem két és fél millió tagsággal rendelkező egyháztest jöhetne létre. A három egyház már két év óta együttműködik, de egyesülésükről csak most került szó. Ez lenne az eddigi legnagyobb egyházösszevonás az EKD-n belül.

*

KITEKINTÉS

Vatikánváros. A mennoniták első ízben látogattak el a rk. egyház központjába és a pápa is fogadta őket. Egy *Memmo Simons* nevű fríz pap alapította ezt a szabadegyházi közösséget, amely zászlajára tűzte a békeség hirdetését és mindenféle eskütétel megtagadását. Ma 1,2 millióra tehető a taglétszámuk, főleg az amerikai földrészen élnek.

Jeruzsálem, Izrael. Egyre szaporodik a keresztény közösségek fenyegetése. Zsidó szélsőségek „szektának” csúfolják őket, amely zsidókat áttérésre kényszerítene. Ebbe a sorozatba illik egy baptista imaház felújítási kísérlete is október 23-án.

Stuttgart, NSzK. A német evangélikus egyházak Diakóniai Osztálya az ország legnagyobb munkaadója közé tartozik. 8.953 óvodát, 1262 idősok otthonát, 1206 fogyatékos otthonot, 320 terhességi tanácsadó irodát, 298 kórházat és 192 ifjúsági otthonot tart fenn és üzemeltet. Ezekben 435 ezer főállású és 400 ezer önkéntes munkatárs dolgozik.

Hannover, NSzK. Az egyházvezetés figyelmeztette az összes lelkésznőt, hogy a bíróság olyan bűnözöt bocsátott most szabadon, aki a kilencvenes években már négy egyedülálló női lelkészt kirabolt és megerőszakolt. Annakidején az egyikőt ellopta a Hannoveri Evangélikus Egyház lelkésznévsorát, amely azóta sem került elő.

Vatikánváros. A pápa 2006. márciusában már 15, most pedig 23 új kardinálist nevezett ki a pápaválasztó bizottságba. Pápát csak azok választhatnak, akik még nem érték el a 80. életévüket. A most kinevezettek közül 18 tartozik ebbe a csoportba.

Genf, Svájc. 140 iszlám vallású tanító nyilatkozatban fordult a keresztényekhez a két vallás közötti feszültségek megszüntetéséért. Mind az Egyházak Világtanácsánál, mind az Evangélikus Világszövetségnél pozitív visszhangra talált a nyilatkozat. „Ha muszlimok és keresztények nem kötnek békét, nem lesz a világnak békéje.”

Kisszótár:

N á z á r e t

Kisváros a galileai fővárostól, Sephoristól kb. 4 kilométerre. Sem az Ótestamentumban, sem más zsidó iratban nem említik. A név sarjja, vagy zöld ággal fordítandó. József és Mária lakóhelye volt (Lk 1,26). Jézus itt nőtt fel, s ezért nevezik az evangéliumok Jézus hazájának. Itt is lakott, amíg csak Keresztelő meg nem keresztelte (Mk1,9). Egykor zsidók lakták, most azonban kifejezetten palesztin városnak számít.

*

Stuttgart, NSzK. 20 éves fennállását ünnepelte az Evangélikus Hospiz, amelyben azért dolgoznak önkéntes munkatársak, hogy halálos betegek emberi méltóságuk megsértése nélkül távozhassanak ebből a világból.

Hannover, NSzK. 1992 óta támogatja a protestáns lelkészek segélyakciója, az „Ev. Partnerhilfe” a kelet-európai kisebbségi egyházakban dolgozó kollegákat. *Huber* püspök köszönetet mondott az 50 milliónyi adományokért.

Moszkva, Oroszország. *Paolo Pezzi* a római katolikus egyház új püspöke Oroszországban. Elődjét, a lengyel *Tadeusz Kondrusiewicz*-t leváltották, mert „zavaró elemnek” tartotta őt az ortodox patriarkátus.

Den Haag, Hollandia. A holland dominikánusok követelik nők és házások pappá szentelését. Az ország 1300 rk. gyülekezetéhez intézett kiáltvány nagy feltűnést keltett, hiszen a rk. egyházban eddig tabunak számított ez a kérdés.

Banja Luka, Bosznia. A római katolikus püspöki konferenciát nyugtalanítja az egyre növekvő embercsempészet, az országban uralkodó feszültségek, valamint a munkaképes ifjúság kivándorlása. Mindent meg kell tenni, hogy az ország valamennyi polgára ugyanazon jogokat kapja meg.

Riga, Lettország. Az eddigi egy érsek mellé két új püspököt választott az Ev. Egyház zsinata, két új egyházkerület megalakításával együtt. Az egyház 299 gyülekezetben 142 lelkész és 51 prédikátor szolgál.

Brassó, Erdély. A híres, 16. századból származó fekete templomot a beomlás fenyegeti. Adományokból és segélyekből akarják rendbehozni, hiszen a kis evangélikus egyháznak erre nincsen pénze.

Gyulafehérvár, Erdély. Ortodox, római katolikus és evangélikus előadók és egy államtitkár tárgyalt a Rossia Montana-i tervezett aranybányászatról. Neves előadók hevesen bírálták a bányászattal kapcsolatos állami terveket.

Kiev, Ukrajna. Az ukrán görög-katolikus egyház az ország keleti részében új püspökségeket szervez, az egyre növekvő igények kielégítésére. Főleg fiatalok érdeklődnek az egyház iránt, ami viszont a többségi ortodox egyház nemtetszését váltja ki.

Tallinn, Észtország. Felavatták az ország első zsinagógáját, az elsőt 1944 óta. Észtország volt eddig az egyetlen európai ország zsidó zsinagóga nélkül. *Shmuel Kot* rabbi Izraelből jött Tallinnba hogy felépítse az új épületet, valamint a hozzá tartozó gyülekezetet.

Nagyszében, Erdély. *Klein* szász evangélikus püspök szerint a kivándorlás következtében kicsivé zsugorodott egyházának ma 15 ezer tagja van. 43 lelkész gondozza őket 265, többségében igen kicsi gyülekezetben.

KITEKINTÉS

Türmezei Erzsébet:

Magnificat

Méhzümmögés, madarak csicsgergése mind néma áhítattal hallgat el. A csendet nem zavarja még a szél se. Lomb se mozdul: Mária énekel.

Nem rezdül fenn az aranyhárfa húrja, nem zendül a kerubok hangja sem. Némán tekint az anygalkar az Úrra. Ó most e g y hangot hallgat csendesen.

És az az egy olyan kedves fülének. És mind a mennyet betölti az ének. A szeráfok elfedik arcukat.

Mert végigzeng az egész mindenségen, s időtelen visszhangzik földön-égen: „Magasztalja én lelkem az Urat!”

Papenberg, NSzK. Az osnabrückeri püspökséghez tartozó város rk. iskolája elsőként vezette be az iszlám hittanítást az 5. osztályban. Az oktatás kizárólag német nyelven folyhat.

Harare, Zimbabwe. Mugabe diktátor legélesebb bírálója, Bulavayo rk. püspöke *Pius Neube* 60 évesen lemondott hivataláról. Lépését az állami szervek alaptalan bírálatával indokolta, azok viszont erkölcsstelen életvitele miatt kényszerítették visszalépésre.

Bad Frankenhausen, NSzK. A turingiai város Felsőtemplomának tornya már 4,30 méternyit elhajolt. Ezt már 1640-es mérések is bizonyították. Az 56m magas tornyot most 1 millió euro költséggel szeretnék hajlásában megállítani és stabilizálni.

Magyar evangéliumi lap
 Evangelisches Blatt für Ungarn
Előfizetési ár egy évre: EUR15,-
ill. annak megfelelő más valuta.
Bankszámla: Ung.Ev.Luth.
Seelsorgedienst in Deutschl.
Landesbank Baden-Württemberg
(BLZ 600 501 01) Konto-Nr. 1180084
IBAN DE58 6005 0101 0001 1800 84
Szerkesztőbizottság-Redaktionsausschuss:
Gy.Cseri, Im Storchenhain 18, D-60437
Frankfurt/M; J.Glatz, Berrenratherstr. 514,
D-50354 Hürth-Efferen; L.Terray,
Presterod, N-1640 Rade, Norwegen.
Szerkesztő-verantworlicher Redakteur:
I.Gemes, Gänsheidestr. 9,D-70184 Stuttgart
 E-Mail: istvan.gemes@freenet.de
www.utitars.de
 St.Johannis-Druckerei, D-77922 Lahr.

